

Rezultati MB PHARE 2006 projekta: Unaprjeđenje statistike zdravstvene zaštite – financijski pokazatelji

Matija Miladin

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ključne riječi: izvješće o poslovanju HZZO-a, EUROSTAT, SHA Manual

U okviru pretpristupnog višekorisničkog PHARE programa 2006 provodi se standardizacija hrvatskog nacionalnog statističkog sustava sa standardima Europske unije, a uz tehničku i novčanu potporu Europske unije.

Tijekom 2009. i 2010. godine u HZZO-u je proveden jedan od projekata - „Unaprjeđenje statistike zdravstvene zaštite“ čiji je sastavni dio komponenta koja se odnosi na financijske pokazatelje (Data Collection Project – Improvement of Health Care Statistics –expenditure data ili DCP 14 – expenditure). HZZO je imenovan partner DZS-a u području financijskih statistika zdravstvene zaštite za obvezno zdravstveno osiguranje i kao takav nositelj DCP14-expenditure projekta.

U odnosu na troškovne podatke, glavni cilj navedenog projekta je bio uskladiti statistike zdravstvene zaštite s Eurostatovim zahtjevima za podacima, te usmjeriti se na dva glavna razvojna područja: i) primjena metodologije sustava računa zdravstva (Social Health Accounts ili SHA) za kompiliranje zdravstvene potrošnje u obveznom zdravstvenom osiguranju i ii) preporuke za uspostavu potrebne infrastrukture za redovito izvještavanje o podacima iz tog okvira ukupnih podataka o potrošnji – javnoj i ne-javnoj (privatnoj).

Metodologiju SHA razvili su stručnjaci OECD-a, EUROSTAT-a i WHO-a u cilju prikupljanja sveobuhvatnih i međunarodno usporedivih podataka. Glavni preduvjet za primjenu ove metodologije je implementacija funkcionalne klasifikacije zdravstvene zaštite (HF), klasifikacije pružatelja zdravstvenih usluga (HP) i klasifikacije izvora financiranja (HF). Kao minimalni zahtjev, zemlje članice navedenih međunarodnih organizacija i Hrvatska kao zemlja kandidat za EU su pozvane da dostave podatke za tri osnovne standardne tabele (HCxHP, HCxHF i HPxHF) s odgovarajućom razinom detaljnosti podataka.

Konačan proizvod je skup međusobno povezanih tabela koje opisuju zdravstveni sustav iz različitih perspektiva i odgovaraju na određena pitanja: Koliko je potrošeno na pojedine aktivnosti zdravstvene zaštite? Tko financira te aktivnosti? Tko provodi te aktivnosti? Koje vrste aktivnosti/djelatnosti su osigurane? U kojim zdravstvenim ustanovama odnosno ordinacijama privatne prakse se pružaju usluge zdravstvene zaštite? Pri tom je važno istaknuti da je osim grupiranja u osnovne tabele, ostavljena mogućnost zasebnih nacionalno-specifičnih grupiranja i podjela troškova zdravstvene zaštite i određivanja razine detaljnosti koja najbolje odgovara potrebama pojedinih zemalja za donošenje racionalnih zdravstveno-političkih odluka.

Rezultati DCP 14 – financijski pokazatelji su sljedeći:

- Preveden je Priručnik o Sustavu računa zdravstva, verzija 1.0 i odgovarajuće Smjernice na hrvatski jezik
- Utvrđene su razlike u načinu grupiranja postojećih podataka odnosno Sustava nacionalnih računa u odnosu na izvještajne zahtjeve Eurostata
- Prevedene su postojeće nacionalne klasifikacije u odgovarajuće ćelije u tri harmonizirane kombinirane klasifikacije Računa zdravstva
- Pripremljeno je Konačno izvješće – „Unaprjeđenje statistike zdravstvene zaštite – financijski pokazatelji“ čiji sastavni dio su popunjene standardne tabele s podacima za vremenski niz 2005.-2008.
- Dostavljeno je Konačno izvješće Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi sa prijedlogom uspostave infrastrukture za buduće redovito izvješćivanje o podacima u okviru podataka o sveukupnoj potrošnji za zdravstvenu zaštitu – javnoj i privatnoj

U sklopu istraživanja koje je provedeno u HZZO-u određeni financijski agregati iz SHA sustava nisu mogli biti isporučeni jer obuhvaćaju mješavinu usluga zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, a takve

podatke HZZO ne može osigurati u cijelosti bez podataka Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Isto tako, iz načina grupiranja rashoda zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja koji se temelji na aktivnostima i programima zdravstvene zaštite te iz ugovorenih sadržaja zdravstvene zaštite iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja u Hrvatskoj u odnosu na SHA standarde proizlaze određene razlike koje utječu na ograničenu dostupnost dijela traženih podataka i potrebu procjene dijela podataka.

Na sličan način kao što su prikupljeni traženi podaci za razdoblje 2005-2008. Eurostat će redovito jednom godišnje dostavljati HZZO-u Upitnik (Joint Health Accounts Questionnaire) radi dostave podataka o obveznom zdravstvenom osiguranju. Budući da su podaci iz Upitnika detaljniji u odnosu na istovrsne podatke iz pilot projekta biti će potrebna kontinuirana suradnja između Službe za ugovaranje Zavoda kao kreatora Zahtjeva za podacima i Službe za informatiku Zavoda koja osigurava relevantne podatke iz poslovnog informacijskog sustava Zavoda (ZOROH).

U sklopu ovog Pilot projekta, HZZO je, kao nositelj troškovnih podataka isključivo o obveznom zdravstvenom osiguranju, osigurao tražene podatke o obveznom zdravstvenom osiguranju. Za buduća redovita godišnja praćenja cjelokupne troškovne statistike zdravstvene zaštite na nacionalnoj razini, biti će potrebno proširiti obuhvat relevantnih podataka na podatke o sveukupnoj potrošnji – javnoj i privatnoj. Detaljnije razlaganje potrošnje za zdravstvenu zaštitu prema različitim izvorima financiranja osnovna je komponenta SHA sustava.

U tu svrhu upućen je dopis Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi radi upoznavanja s provedenim projektom i očekivanim rezultatima u kojem je naglašen značaj uspostave SHA metodologije u praćenju troškovne statistike zdravstvene zaštite jer je to službena metodologija Eurostata, OECD-a i WHO-a za rutinsko izvješćivanje zemalja članica o sveukupnoj potrošnji za zdravstvenu zaštitu.

Implementacija sustava računa zdravstva jest sveobuhvatan i zahtjevan posao za čiju će cjelovitu provedbu u budućnosti biti potrebna među institucionalna suradnja – Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i drugih relevantnih ustanova.

Kontakt adresa:

mr.sc. Matija Miladin
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
Jukićeva 12
10000 Zagreb
e-mail: matija.miladin@hzzo-net.hr